

Projektarbejdet og sprogindlæring på RUC's internationale basisuddannelse

**Signe Lehman
Rasmussen**

2. årsstuderende på Humanistisk International Basisuddannelse (HIB).
Roskilde Universitetscenter

Iben Zukunft

2. årsstuderende på Humanistisk International Basisuddannelse (HIB).
Roskilde Universitetscenter

I projektarbejdet fokuseres på det indholdsmæssige i den opgave, gruppen har stillet sig. Men sprogets betydning må ikke negligeres. Sproget er det medium gruppens medlemmer kommunikerer deres meninger osv. igennem. Sproget er ikke blot af eksistentiel nødvendighed for at gruppen kan løse en opgave sammen, men niveauet for kommunikationen mellem gruppens medlemmer bestemmer i høj grad kvaliteten af samarbejdets produkt. Med andre ord er en god og præcis kommunikation en central forudsætning for et godt og frugtbart samarbejde. Derudover er sproget (her det skrevne) også det medium projektets resultater kom-

munikeres videre til omverdenen gennem, og igen bliver graden af sprogbeherskelse, sprogligt overblik og nuanceret formulering af afgørende betydning for hvordan modtageren vil opfatte og vurdere gruppens resultater.

Skal vi forsøge at vurdere hvordan projektarbejdet har virket for os i forbindelse med sprogindlæring, kan vi ikke se bort fra andre af uddannelsens komponenter (forelæsninger, seminarer, sprogkurser). Men uden at ville adskille disse fra projektarbejdet, vil vi alligevel prøve at begrænse vores betragtninger til sidstnævnte.

Vidt forskellige sproglige forudsætninger

Arbejdssprogene på den internationale basisuddannelse er engelsk, i mindre grad fransk og tysk, og i sjældne tilfælde spansk. Dansk bruges i et vist omfang i det mundtlige arbejde i grupperne.

De studerendes fremmedsproglige forudsætninger ved uddannelsens påbegyndelse er vidt forskellige. Nogle behersker arbejds sproget som deres modersmål, mens det samme sprog for andre kan være deres fjerdebedst beherskede sprog. Man vælger projektgruppe efter emne og efter hvilket sprog der arbejdes på. Graden af sproglig beherskelse afgøres af gruppe-medlemmernes ambition og bestræbelser, og netop denne ambition er fundamentet for en stadig fremadskridende sprogindlæring. Denne indstilling kolliderer med holdningen at *„det er emnet, resultaterne, der tæller, ikke formidlingen af disse“*. Men netop i denne negligering af sprogets betydning for projektets resultater truer sproglige uklarheder og ukorrektheder med at sløre ellers klare tanker og interessante resultater.

At gruppemedlemmernes niveau i det pågældende arbejdsprog varierer, har flere mindre positive følger. For det første kan det let påvirke gruppens interne magtbalance, og graden af sprogbeherskelse kan blive en dominerende faktor for den enkeltes status i gruppen og hans/hendes indflydelse på projektarbejdet. Den sproglige ulighed kan være med til at forvrænge billedet af gruppemedlemmernes faglige dygtig-

hed og deres motivation og engagement. Selvsamme sproglige ulighed er kilde til misforståelser både hvad angår projektets retning, arbejds metode og rent praktiske detaljer.

Ovenstående angår hovedsageligt den sociale og samarbejds mæssige side af projektarbejdet og får derved også indflydelse på det faglige indhold heraf. Et andet aspekt er det rent sproglige. Da der generelt er meget få modersmålstalende i grupperne, inkl. udvekslingsstuderende, går man tit ikke-sproglige om- og genveje, hvis man står og mangler et ord eller en formulering. Alt afhængig af stof og nationalitet udvikler en gruppe ofte deres egen indforståethed, en indforståethed der hurtigt indarbejdes i sproget. I grupper bestående udelukkende af danske studerende vil en dansk indforståethed ofte komme til at dominere sproget, selvom man holder sig til projektets arbejdsprog. Det der sker er, at man opsluges af stoffet. I udvekslingen af idéer griber man straks idéen uden selv at ofre synderlig opmærksomhed på sit eget formulerede bidrag i denne konstante idéudveksling.

En fortrinlig arbejdsform til sprogindlæring

Netop fordi indholdet i projektet er noget det optager alle, er projektarbejdet en fortrinlig arbejdsform til at fremme den aktive brug af et fremmedsprog. Alle vil gerne udtrykke deres mening og ofte har man nogle spændende og livlige diskussioner på et meget højt niveau. Herved bliver man fortrolig med det sprog man arbejder på. Det falder

naturligt at tale det fremfor sit modersmål, da man er i et forum, hvor alle skal kunne forstå én, og ganske ubemærket er de akademiske gloser gledet ind under læsning og forelæsninger og er blevet en del af ens eget ordforråd. Også på det skriftlige område er man kommet til en naturlig optagelse af de førhen fremmede ord, og man oplever at sprog ikke længere er en hindring i materialesøgningen.

Sproglig vejledning i tide

Efter tredje semester befinder vi os nu på det kritiske stadium, hvor alle vores sproglige mangler springer i øjnene, i modsætning til efter første semester, hvor vi havde en følelse af nærmest at beherske det sprog vi havde arbejdet på. Konklusionen på dette må dog blive at vi er blevet bedre, da vi nu er i stand til at overskue vores egne fejl. Vi er blevet mere bevidste omkring hvilken rolle sproget spiller, og vi er begyndt at kunne fornemme de forskellige sprogs indbyrdes kultur og historie. Men det halter stadig med vores grammatiske fundament, der på basis-

uddannelsen, og selv på den „internationale“, er en underprioriteret størrelse. Vi er klar over det, og hvis vi skulle glemme det, skal vi nok blive gjort opmærksomme på det af vore vejledere til eksamen. Man kan så stille sig spørgsmålet, om det ikke havde været mere frugtbart at vi var blevet gjort opmærksomme på dette i form af en konkret løbende kritik i forbindelse med skriveprocessen. Så ville vi have kunnet nå at tage hånd om problemet og dermed have højet niveauet for vores sproglige formidling. I modsat fald får kritikken bare karakter af en besk bemærkning om noget, vi som regel selv er klar over.

Konkluderende vil vi klart anbefale projektformen til sprogindlæring, men for at man til stadighed kan udvikle sit sprog er det nødvendigt at man får det grammatiske niveau med. Ellers vil man på et givent tidspunkt stagnere i sin tilegnelse af sproget. Det ville afgjort være gavnligt med nogle obligatoriske kurser i akademisk skrivning, og måske også i mundtlig formulering.
